

Før søndagen

Tredje søndag i advent

Af Kai
Kjær-Hansen

Mere end ...

Mattæus kap. 11, vers 2-10:

Men da Johannes i sit fængsel hørte om Kristi gerninger, sendte ham bud ved sine disciple og spurgte ham: »Er du den, som kommer, eller skal vi vente en anden?« Da sva-

rede Jesus og sagde til dem: »Gå hen og fortæl Johannes, hvad I hører og ser: blinde ser og lamme går, spedalske renses og døde hører, døde står op, og evangeliet forkyndes for fattige, og salig den, som ikke forarges på mig«. Da

nu de gik bort, gav Jesus sig til at tale til tolkeskærerne om Johannes: »Hvorfor gik I ud i ørkenen? for at se et rør, som svajer hid og did for vinden? Nej, hvorfor gik I ud? for at se et menneske, klædt i bløde klæder? Se, de, som går med

bløde klæder, er i kongernes slotte. Nej, hvor for gik I ud? for at se en profet? Ja, jeg siger jer, endog mere end en profet. Han er den, om hvem der står skrevet: Se, jeg sender min engel for dit åsyn, han skal bane din vej foran dig«.

Også de store har deres tvivl at kæmpe med, selv om de ofte må skjule den, fordi den sag, de står i spidsen for ikke kan tåle, at tvivlen kommer til udtryk. Men et menneske, der er mere end en stor person, tør give udtryk for sin tvivl. Også uden at tage hensyn til hvad baggrundgruppen måtte sige, og om meningsmålingerne vil falde af den grund.

Johannes Døber er en af historiens store, som er ærlig i sin tvivl, en ærlighed, som ikke fremmer hensyn til baggrundsgruppens fremgang og succes. Ærlig over for sig selv, overfor sine disciple og ikke mindst over for Jesus.

Om det er fordi, han er i fængsel, han er kommet i tvivl, er ikke godt at vide. Hans revsende budskab har ført ham derhen. Uden at han selv forstår sin egen position, som den gamle tids sidste og endegyldige profet, deler han skæbne med andre profeter før ham. Det hører med til profetjobbet at lide. Og hverken det eller at blive profet vælger man selv. Det gør Gud.

Profeternes historie i GT viser, at det kan være et hårdt job. Som profet taler man jo Guds ord — og regnes så som farlig eller latterliggøres. Men farlige personer, om man vil: tosser, der tør sige det, som Gud vil have sagt, har Guds menighed altid haft brug for. Tossier, som den ene dag med fasthed tør proklamere, som Johannes havde gjort det, at Jesus »er stærkere end mig« (Mt 3,11) og en anden dag tør spørge i sin tvivl: Er du — Jesus — den, der skal komme? Er du Guds svar på løfterne om en tid med et nyt fortegn? Er du fortegnet?

Hvad Johannes ikke er klar over, er Jesus. Jesus véd noget om Johannes' placering i frelseshistorien. Men Jesus ved også noget om sin egen position. For Jesus er Johannes mere end en profet.

At et stort menneske i mængdens påhør giver et andet stort menneske denne anerkendelse, er jo et smukt træk. Sådanne klap er ofte en mangelvare blandt de store, som hver for sig har tilhængere. Men standser vi her, går vi galt af teksten.

Når Jesus siger om Johannes, at han er mere end en profet, ligger det i luften: Når I hører efter, hvad de gamle profeter har sagt, hvor meget mere skal I så ikke lytte til Johannes. Men på denne måde siger Jesus også noget om sig selv. Jesus er på dette punkt mere ubeskeden end Johannes! Dette kan enten tolkes som udtryk for en religiøs fanatikers vanvid. Eller det kan tolkes, som Mattæus og den kristne kirke med ham har gjort det, som udtryk for Jesu enestående bevidsthed om at være den ganske særlige, Messias, den levende Guds Søn.

For når forløberen kan betegnes om en, der er mere end en profet, hvor meget mere må så ikke Jesus være, han, som Johannes har peget på. Et tema, som er stærkt markeret netop hos Mattæus, idet Jesus om sig selv siger, at han er mere end Jonas (Mt 12,41), mere end Salomon (Mt 12,42), større end helligdommen (Mt 12,6) og herre over sabbatten (Mt 12,8).

Siv, der står og svajer, døgnfluer med et budskab, der dør før fluerne, er der nok af. Og mennesker med lækre klæder, der virker som surrogater for fattige mennesker, hvad enten man er fattig åndeligt eller materielt, er der også nok af. Men dem med de lækre klæder, hjælper os jo ikke, når vi er ude at hænge i tovene. Og de lækre klæder, båret af mennesker med hjerter, der fryser, hjælper heller ikke meget i deres barske hverdag.

Når Jesus derfor gav mængden be-

læring om, at Johannes er mere end en profet, peger Jesus på sig selv. Når Johannes er mere end en profet, er Jesus endnu mere. Når vi forsøger at kasse Jesus ind i en kategori sammen med de andre store i historien, udfordrer denne tekst os. Den stiller det nærgående spørgsmål om, hvem det egentlig er, vi venter på. Den advarer imod at lave os en Jesus, der er mindre end ham, Guds ord proklamerer. Og den animerer os til påny at spørge efter, hvem Jesus egentlig er for os i dag, og hvad han vil med os.

Men samtidig er teksten fyldt med optimisme, ikke blot til en fængslet Johannes, men også til os kristne, som ikke blot har tvivl, men hvad værre er: er lammet af en nederlagsstemning. Når Jesus ville have med sin tids spedalske mennesker at gøre, er der håb for vor tids »spedalske«. Når Jesus kunne opvække døde, er der også håb for os, når døden er lige rundt om hjørnet. Hvad Jesus kan udrette i dag er mere end det, som vi almindeligvis opmuntrer hinanden med, fordi han er mere end det største menneske.

Og med den evangeliske optimisme, bliver der også overskud til at forkynde de gode nyheder for fattige — i ord og med penge — så tunger kan gløde i Jesu navn, »hos hedninger såvel som jøder«.

Gad vide, om den økonomiske krise i missionselskaber for »hedninger såvel som jøder« har noget at gøre med, at vi har gjort Jesus mindre, end han er? Og gad vide, om den lammelse på det personlige plan med Gud, som mange af os mærker, har noget at gøre med, at Jesus ikke er mere end alle de andre store?

Gør vi ham mindre end han er, gør vi os selv til taberne. Og så forkyndes evangeliet ikke for de fattige, hverken i ord eller med penge.

Af Kai
Kjær-Hansen

Før søndagen

Vidunderbørn

Første søndag efter hellig tre kongers dag

Lukas kap. 2 vers 42-52:

Da (Jesus) var blevet tolv år gammel, gik (hans forældre op til Jerusalem), som det var skik ved højtiden. Og da de havde tilendebragt højtidsdagene og var på hjemvejen, blev drengen Jesus i Jerusalem, uden at hans forældre lagde mærke til det. Da de

mente, at han var i rejsefølget, kom de en dags rejse frem og ledte efter ham blandt deres slægtninge og bekendte. Men da de ikke fandt ham, vendte de tilbage til Jerusalem og ledte efter ham. Og det skete efter tre dages forløb, da fandt de ham i helligdommen, hvor han sad midt iblandt lærerne og lyttede til dem

og spurgte dem ud, og alle, som hørte ham, blev ude af sig selv af forbavselse over hans forstand og svar. Da de så ham, blev de slået af forundring, og hans moder sagde til ham: »Barn! hvorfor gjorde du således imod os? Se, din fader og jeg har ledt efter dig med smerte.« Da sagde han til dem: »Hvorfor ledte I efter

mig? Vidste I ikke, at jeg bør være i min Faders hus?« Men de fostod ikke, hvad han mente med det, han sagde til dem. Så fulgte han med dem hjem til Nazaret og var lydlig imod dem. Og hans moder gemte alle disse ord i sit hjerte. Og Jesus gik frem i visdom og vækst og yndest hos Gud og mennesker.

Op til Jerusalem...

Bortset fra, at det er en almindelig fræse, når man skal beskrive en rejse til Jerusalem, som ligger omkring 800 meter over havets overflade, ligger der forventning forud for en sådan påske-rejse. En forventning, som den dag i dag levende illustreres i stopfyldte israelske busser med jøder på vej op til Jerusalem. Selv om templet nu ligger i ruiner.

Templet, som jo var intakt til år 70 e. Kr., havde en mægtig dragende virkning på den fromme jøde og ikke mindst ved påsketide. Kun her kunne der holdes rigtig påske, da lammene til påskemåltidet kun kunne slagtes her.

Målet for den lille families rejse er således klart. Hertil kommer, at Jesus som andre 12-årige er inde i en forberedelsestid, den som i 13-års alderen leder frem til optagelse i det religiøse samfund med ansvar og forpligtelser, som det nu engang indebærer for en jøde.

Men på en uventet måde kommer Jesus i centrum, sådan som han da også er det i de fleste andre beretninger i Det nye Testamente. Men som 12-årig er han endnu ufarlig — i hvert fald når man så på ham som et vidunderbarn.

Og vidunderbørn kan jo enhver generation fremvise eksempler på. Jesus var et sådant — i det mindste set fra tilhørernes side. De er slået af forundring over Jesu forstand og svar i hans samtale med de religiøse eksperter i Jerusalem. En forundring, som er af positiv art, fordi der rent faktisk var noget at undre sig over, men en forundring, som alligevel var ganske uforpligtende på dette tidspunkt, da der ikke heri lå en stillingtagen til Jesu budskab eller person. Noget sådant lå stadigvæk ude i fremtiden.

En sådan ufarlig forundring er vel det, som kendetegner vort forhold til vidunderbørn, og når det her ikke drejer sig om ens egne, men de andres børn.

Og hvor vi bruger vidunderbørnenes færdigheder til at slå vore egne almindelige børn med, når vi er i det humør.

Anderledes er det med Josef og Maria, som havde ansvaret for Marias søn, dette vidunderlige barn, som et barn vel altid er — eller burde være — for nogle forældre. Men hvor meget der end kan udledes om forældrebetymringer og forældreomsorg, når et barns forsvinden bryder familieidyllen, er pointen alligevel ikke bare den, at den splittede familie lykkeligt genforenes.

Her, som så ofte i evangelierne, findes pointen i Jesu ord. Og de lyder: »Vidste I ikke, at jeg bør være i min Faders hus?«.

I beretningen om den 12-årige Jesus, som danner et kort mellemlid mellem fødselsberetningerne og Jesu offentlige fremtræden, møder vi her de allerførste ord på Jesu læber i evangelierne. Og i disse ord indgår vendingen »min far« — sagt af Jesus og om Gud.

Og så havde Maria — og om Josef — lige sagt til Jesus: »din far«!

Bortset fra, at det ikke er godt at vide, hvordan Maria ellers skulle omtale Josef i denne sammenhæng, fremhæves hermed den sag, som er i centrum i de to første kapitler i Lukasevangeliet: »Jesus er Guds Søn«.

Først havde engelen Gabriel sagt: »Han skal blive stor og kaldes den Højestes Søn«. Dernæst havde englene på Betlehems marker forkyndt, at Jesus er frelser, Kristus og Herren. Den fromme Simeon priste Gud for Jesus — Guds frelse — og profetinden Anna talte om barnet til alle, som ventede Jerusalems forløsning.

Men nu, efter at andre har talt om barnet, taler barnet selv og kalder himmelens og jordens Herre for »min far«.

For den, der har øre at høre med, pla-

cerer Jesus sig uden for vidunderbørnenes kategori. Han er ikke blot et vidunderligt barn af Maria, men det vidunderlige barn, Guds søn. Med ordene »min far« på Jesu læber og anvendt om Gud er der i et glimt givet udtryk for Jesu enestående forhold til Gud. Og hans særstilling til Gud i forhold til os.

Hermed er der lagt op til, at det er værd at lytte til Jesus, Guds søn. Og bøje sig for ham i lydighed, tilbedelse og tjeneste.

Og samtidig er der lagt på til påsken fremfor andre i Jesu liv — den, som endte med hans død i Jerusalem. Her viser Jesus sig som den tjenende Guds søn, der på stedfortrædende måde går i døden for os og hermed udfører sin himmelske fars vilje.

I mødet med den Jesus, som ved sin død udfører sin himmelske fars vilje, for at også vi, lige så præcis sådan som vi er i al vor egoisme og synd, alligevel må kalde Gud vor far, slår beundring ikke til. Den er afløst af tilbedelse og lovsang. En tilbedelse, hvor man aldrig bliver færdig med at undre sig over, at Jesus som den lydige Guds søn bragte fred og forsoning mellem Gud og mennesker.

Selv om vi i modsætning til Maria kan læse evangeliet bagfra, er der på dette punkt alligevel god grund til at følge Marias eksempel og gemme mysteriet om Guds søns lydighed i vore hjerter.

Den lydighed adskiller ham fra os. Men på grund af hans lydighed til døden, ja, døden på et kors, har også vi fået barnekår hos Gud, så vi i sandhed kan kalde Gud for vores far.

I dette ligger der et stort evangelium. For når beundring er afløst af tro på og tilbedelse af den lydige Guds søn, der tjener os og også giver os lov til at sige »Abba«, far, til Gud er vi samtidig sat fri til at tjene og lyde vor himmelske far.

Af
Kai Kjær Hansen

Før søndagen

Under - Ordet

Sexagesima søndag

Lukas kap. 8 vers 4-15:

Da nu en stor skare samlede sig, og de kom dragende til (Jesus) fra den ene by efter den anden, sagde han med en lignelse: »En sædemand gik ud for at så sin sæd. Og da han såede, faldt noget på vejen og blev trådt ned, og himmelens fugle åd det op. Noget faldt på klippegrunden, og da det

var vokset op, visnede det, fordi det ikke havde væde. Og noget faldt imellem tidsler, og tidslerne voksede op sammen med det og kvalte det. Og noget faldt i god jord, og det voksede op og bar hundrede fold frugt«. Da han havde sagt det, råbte han: »Den, som har øren at høre med, han kan høre!« Så spurgte hans disciple ham, hvad den lignelse skulle betyde. Og han sagde: »Jer er det givet

at kende Guds riges hemmeligheder, men de andre gives det i lignelser, for at de skal se og dog ingenting se, og høre og dog ingenting forstå. Men dette er lignelsens mening: Sæden er Guds ord. Og de på vejen er dem, som hører det, derefter kommer Djævelen og tager ordet bort af deres hjerte, for at de ikke skal tro og blive frelst. Og de på stengrunden er dem, som tager imod ordet med

glæde, når de hører det, men de lader det ikke slå rod, de tror kun til en tid og falder fra i fristelsens stund. Men det, som faldt iblandt tidsler, det er dem, som har hørt det, men så går hen og kvæles under livets bekymringer og rigdom og nydelser og ikke bærer moden frugt. Men det i den gode jord, det er dem, som hører ordet og gemmer det i et smukt og godt hjerte og bærer frugt i udholdenhed«.

Igennem lignelsen signalerer Jesus en række advarsler. De er rettet til mennesker udenfor såvel som indenfor Guds Rige. Men bag advarslerne høres grundtonen: Underet kan ske. Under-Ordet gør sin gerning. Der er mennesker, som kommer til tro og bærer frugt. Det er anstrengelserne værd at sprede ordet — trods alt! Og bliver I selv under Under-Ordet, skal det nok gøre sin gerning med jer — på trods af jer selv!

Underligt er det egentligt at måtte konstatere, at Jesus og Under-Ordet møder nederlag på nederlag. Jesus — frelseren — vinder over Djævelen — fristeren —, ved fristelsen i ørkenen og når disciplene fraråder frelseren at gå lidelsens vej. Jesus vinder over fristeren i Getsemana, og på Golgata tager frelseren menneskers synd på sig og overvinder døden. Og dermed fristeren, for ham skyldes det, at der er synd og død og undergang.

Og alligevel går frelseren i en række tilfælde fra nederlag til nederlag, selv om han nu har al magt og hans ord er et Under-Ord. De første kristne kendte til dette. Vi gør det. Og Jesus selv gjorde det også.

Fristeren er besejret, men hviske i menneskers øren kan han stadigvæk. Så mennesker, når de hører Jesu ord, alligevel ikke hører, ikke kommer til tro og ikke bliver frelst. Den situation kendte Jesus kun altfår godt.

Men endnu tristere er det med dem på klippegrunden, selv om det er trist nok for dem på vejen. Men den anden gruppe har jo ikke blot hørt, men også taget imod ordet med glæde. Men glæden er kortvarig. Det glipper for dem i fristelsens stund, hvad enten fristeren her kan nøjes med at hviske, eller han må brøle. Den situation kendte også Peter noget til, han, som senere kunne sige, at »Djævelen går omkring som en brølende løve og søger, hvem han kan opsluge«.

Hviske og brøle kan den bundne Sa-

tan. Men han har åbenbart så frie hænder, at han også kan kvæle det liv, som Under-Ordet har skabt. Livet med Gud kvæles langsomt — men sikkert — når bekymringerne ikke kastes på Jesus, og når rigdommen, enten det nu er penge, karrieren, magtressourcerne, eller hvad det nu kan være, ikke anskues i Guds ords lys. Og i nydelsen kvæles livet. For vi er jo sat til at tjene, hvilket er noget helt andet.

Skønt Jesus har tre forskellige mennesketyper for øje, genkender vi som kristne også os selv i disse: Vi hører uden at høre, vi har tabt glæden, men må vedblive med at spille glade, vi er kvalt, men agerer alligevel som om vi var spillevende. Sakt den situation forandres, er det ikke gjort med at luge et par tidser her og der. Men da må Under-Ordet til.

Sagen er jo den, at det ikke blot er underligt, at Under-Ordet lider nederlag. Men det, der skal fylde os med undring, er jo, at Under-Ordet rent faktisk når frem til mennesker, bliver modtaget af mennesker, skaber liv og frugt og udholdenhed, ja, skaber troens under.

Al menneskelig synd og modstand mod Gud til trods, så drister Jesus sig til at tale om »den gode jord« og »et smukt og godt hjerte«.

Hvem har egentlig et sådant smukt og godt hjerte — eller hvordan får man det?

Medfødte anlæg for Guds ord og Jesus er der ikke tale om, selv om det måske ser sådan ud for en overfladisk betragtning. At have særlige religiøse antenner, som er i stand til at stille ind på Guds bølgelængde, kommer slet ikke med i betragtningen hos Jesus.

Den bedste illustration af mennesker med et smukt og godt hjerte finder vi hos de mennesker, som rent faktisk tog imod Jesus i tro.

Blandt disse var der også ganske respektable mennesker, som i mødet

med Jesus indså, at de havde brug for ham. Og det er i sandhed et under, når sådanne mennesker ikke tør leve deres liv eller dø deres død uden Jesus.

Men de fleste, som tog imod Jesus — og som altså havde et smukt og godt hjerte — hørte jo til i en helt anden kategori af mennesker. Det var toldere og syndere, lidende og udskudte, mennesker, som ikke hørte til det bedre religiøse selskab.

Der, hvor Guds ord rammer et menneske, så det ser, at Jesus er synders ven og frelser, der er den gode jord, og der er det smukke og gode hjerte, selv om ens liv er fyldt med grimhed og syndens råddenskab.

Og her er der mulighed for blomstrende frugt for den, der lever under Guds ords stadige tiltale og forjættelse om syndernes forkadelse og evigt liv.

Når troens under bliver en virkelighed, og kristenlivet bærer troens frugt, beror det således på Guds ord. Det er sammen med Guds udvælgelse Gudsrigets hemmelighed.

At trænge ind i Guds udvælgelse og give det afgørende svar på, hvorfor kun nogle tror på Jesus, mens andre, der har haft de samme muligheder, ikke gør det, er ikke mulig på denne jord.

Guds udvælgelse er ikke en gåde, som kan eller skal løses på denne jord, men det er et guddommeligt mysterium, den kristne har lært at leve med. Herigennem fastholdes den kristne i, at grunden til at han eller hun er et Guds barn alene skyldes Gud.

Og så går den kristne ud til andre mennesker med ordet fra og om Jesus. Den kristne gør det med optimisme. For når Under-Ordet har skabt troens under i os, er der også håb for de andre. Hvis de hører ordet og stilles under ordet. Det er udfordringen for enhver, for hvem troens under er en virkelighed. Og som bliver i Jesus og bærer frugt.

Af
Kai Kjær-Hansen

Før søndagen

Tredje søndag i fasten

Skulderklap - nej tak

Lukas, 11. kap. 14. til 28.
v.

Jesus uddrev en ond ånd, og den var stum, og da den onde ånd var faret ud, skete det, at den stumme talte, og skarerne undrede sig. Men nogle af dem sagde: »Det er ved hjælp af Beelzebul, de onde ånders fyrste, han uddriver onde ånder«. Men andre ville sætte ham på prøve og krævede et tegn fra Himmelen af ham. Men da han kendte deres tanker sagde han til dem:

»Ethvert rige, som er kommet i splid med sig selv, lægges øde, og hus falder over hus. Men hvis også Satan er kommet i splid med sig selv, hvorledes kan hans rige da bestå? Thi I siger, at jeg uddriver onde ånder ved Beelzebuls hjælp. Men hvis jeg uddriver onde ånder ved Beelzebul, ved hvis hjælp uddriver så jeres egne tilhængere dem? Derfor skal de være jeres dommere. Men hvis jeg uddriver onde ånder ved Guds finger, så er jo Guds rige kommet til jer. Når

den stærke fuldt rustet vogter sin gård, bliver det, han ejer, i fred. Men når en, der er stærkere end han, angriber og overvinder ham, så tager han hans fulde rustning, som han satte sin lid til, og uddeler byttet. Den, som ikke er med mig, er imod mig, og den, som ikke samler med mig, spreder. Når den urene ånd er faret ud af mennesket, vandrer den gennem vandløse steder og søger hvile, og når den ikke finder den, siger den: Jeg vil vende tilbage til mit hus, som jeg

gik ud af. Og når den kommer, finder den det fejlet og pyntet. Så går den bort og henter syv andre ånder, værre end den selv, og de kommer ind og tager bolig dér, da bliver det sidste værre for dette menneske end det første.« Medens han sagde dette, skete det, at en kvinde af skaren opløftede sin røst og sagde til ham: »Saligt er det moderliv, som bar dig, og det bryst, du diede.« Men han svarede: »Ja, salige er de, som hører Guds ord og bevarer det.«

Om det er en bevidst undvigelsesmanøvre eller blot velment men alligevel intetsigende snak, som kvinden kommer med, er ikke godt at vide. Under alle omstændigheder er hendes bemærkninger efter Jesu tale og om Jesu mor malplacerede. For bevidst eller ubevidst har hun gjort Jesu tale til snak.

Sådan som vi jo også så ofte gør det: snakker uden om Guds ord og Jesu tiltale, når ordet og Jesus taler om os og åndsmagternes kamp om os.

Egentlig er der kun en gradsforskel mellem Jesu åbenlyse fjender, der erklærer, at han står i ledtog med den Onde selv, eller frister ham med et krav om at demonstrere sin guddommelige magt — og så denne kvinde som giver skulderklap. For skulderklap og pæn snak er ikke det samme som tro og bundthed til Jesus.

Og det er jo netop, hvad Jesus inviterer til: Den, som ikke er med mig, er imod mig. Og »med Jesus« bliver man ikke ved at snakke om Jesu mor, men ved at høre hans ord og tage bestik derefter.

Og hans ord er alt andet end snak.

Han taler ikke blot om det onde og ondska-ben omkring os. Men han taler om den Onde som med alle midler ønsker at forhindre os i at være »med Jesus«. Og selv om han ikke lægger skjul på, at han i forhold til Satan er den stærkere, har den Onde en ejendommelig evne til at komme igen, selv om han er besejret og bundet.

Ikke mindst i lyset af Jesu soningsdød og sejrige opstandelse er den afgørende kamp mod Satan vundet. Men den Onde har alligevel stadig så mange kræfter — evnen til at komme igen — at han konstant udgør en fare for den falske sikkerhed, hvor den, der er »med Jesus«, er blevet sløvet og ikke længere lytter og adlyder.

Kampen varer ved. En gang at være kommet til at tro på Jesus garanterer intet. Dåben — med sin syndflod af nåde — garanterer, at Jesus ønsker at

være med os. Men dåben garanterer ikke, at vi altid er »med Jesus«.

Kaldet til agtpågenhed, advarslens mod den Ondes manøvre og strategi, angiver, at han ved den første og bedste lejlighed ønsker at vende tilbage til det menneske, som Jesus ved dåben har gjort til sit.

Og fravriste Jesus den plads, som han selv havde tidligere, nemlig at være herre over et menneske.

Men Jesus taler ikke kun om den Onde. Deri er der jo intet håb og ingen trøst for et menneske, der aldrig har oplevet, hvad det vil sige at være »med Jesus«. Og helt slemt er det da også for dem, som engang har haft et hjerte for Jesus, som den Onde så hjer-teløst har fravristet dem igen. For så-danne, der engang var »med Jesus«, men ikke længere er det — og véd det — er jo fuldt på det rene med, at det sidste er værre end det første.

Hvor livet med Jesus er gået i stå, og hvor troens sprudlende glæde er svundet, fordi Jesus ikke længere er Herre i ens liv, er der ikke meget ved bare at blive bekræftet i det, man selv er klar over: at livet er gået i stykker for én — livet med Jesus — fordi man ikke til-lod ham at være den stærkere i ens liv. Derfor ligger håbet hos Jesus og i Jesu selv.

Han taler igennem sine handlinger. For selv om han nægter at give beviset for sin guddommelige sendelse og autoritet, er hans handlinger jo tegn på Guds barmhjertighed og på det frem-brydende Gudsrige. Hvis kræfter virker, og som Jesu barmhjertigheds-handlinger — grebet i tro — peger he-nimod.

Ja, han er ikke blot taler om Gudsriget, men han er selv del af det. Og ved at tro på ham og være »med Jesus« kan man allerede her på jord gå ind i dette rige og få del i Gudsrigets velsignelser. Da er man revet ud af den stærke Satans hånd og tilhører den stærkere med alt, hvad det indebærer: Synds-forladelse og dermed et nyt fortegn for ens liv og overskud til at tilgive og

dele ud af Guds overstrømmende tilgive-else for Jesu skyld. Og barnekår hos Gud og dermed den fortrængte som ligger i det vidunderlige, at himmelens og jordens skaber for Jesu skyld er vores far, han, som vi tillidsfuldt i ånden og med Jesus kalder »abba«.

Hvad livet med den Onde som herre har at give os — eller for den sags skyld med os selv som herrer — er i denne sammenhæng for intet at regne mod, hvad Jesus som Herre kan give os.

For så sandt som Gud er livets Gud, tager han kun det fra os, som vil de-struere vort menneskeliv.

Gud vil os nemlig aldrig det næstbedste, kun det bedste, hvilket både gæl-der vort liv på denne jord og det på den anden side af den væmmelige død og grav.

Skønt advarslens ikke skal neddæmpes — og da slet ikke i et land, hvor de allerfleste er døbt til at tilhøre den kors-fæstede og opstandne Jesus Kristus, selv om mange åbenlyst vedkender sig, at de ikke er »med Jesus« — skal Jesu invitation til at være »med ham« klinge med.

For selv om livet med Jesus eller en ny omvendelse til den samme Jesus ofte kan begynde som en pinefuld død, så er det dog begyndelsen til det nye liv med livets Gud. Og dermed til tilgive-ve i synd, oprejsning i fald, glæde i sorg — også når tårerne triller.

I mødet med den stærkere havde kærlighedens apostel lært, hvor livet alene var at finde, så han kan sige: »Den, som har Sønnen, har livet, den som ikke har Guds Søn, har ikke livet« (1. Johs. 5,12).

Det kan siges på en brovtende og ho-verende måde og dermed blokere for, at der hermed ligger en invitation til at være »med Jesus«. Men det kan også siges på en måde, så mennesker spørger efter livet »med Jesus«.

Da bliver der glæde i Himmelen. Og den Onde tilføjes et velfortjent stød — endnu en gang.

Af Kai
Kjær-Hansen

Før søndagen

Troen på det utrolige

Påskedag

Da sabbaten var omme, købte Maria Magdalene og Maria, Jakobs moder, og Salomes vellugtende salver for at gå hen og salve ham. Og ganske tidlig på den første dag i ugen kommer de til graven, da solen var

stået op. Og de sagde til hverandre: »Hvem skal vælte os stenen fra indgangen til graven?« Men da de så op, ser de, at stenen var væltet fra (den var nemlig meget stor). Og da de kom ind i graven, så

de en ung mand sidde ved den højre side iført en lang, hvid klædning, og de blev forfærdede. Men han siger til dem: »Bliv ikke forfærdede! I søger efter Jesus fra Nazaret, den korsfæstede, han er

opstanden, han er ikke her, se, dér er stedet, hvor de lagde ham. Men gå hen og sig til hans disciple og til Peter, at han går forud for jer til Galilæa, dér skal I se ham, som han har sagt jer.«

Bortset fra arkæologer, hører det vist sjældenhederne til, at levende mennesker har lyst til at gå ind i — eller ned i — en grav. Og da slet ikke den grav, som indeholder ben af en, man havde kær.

Dog er der én grav, det er anderledes med. Den grav, man lagde ham i, som den troende har meget kær, Jesus.

I Jerusalem udpeger man sådan en grav. Og for at det ikke skal være løgn, er der to steder: Dels den i de gamle kirkes Gravkirke, som nogle med et endnu bedre navn kalder Opstandelsens kirke. Og dels er der protestanternes have med en grav — i det mindste fra Jesu tid.

Om det nu er det ene eller det andet sted — eller et helt tredje — man lagde Jesus, er for så vidt ligegyldigt. Det væsentlige er jo, at Jesus ikke længere er i graven.

At være på stedet og kunne gå ind i en åben grav, gør nu ikke troen på det utrolige lettere. Nogle påskepilgrimme skuffes da også. Troen prøves også her. For her melder spørgsmålet sig: mSnakker jeg om Jesu opstandelse, som jeg snakker om en anden stor mand, hvis tanker lever videre, selv om han er død?

Eller tror jeg det utrolige, at han er opstået, den stendøde Jesus, som ikke blev lagt skinddød i graven?

Sådanne tanker trænger sig ikke mindst på, når man står over for en åben grav, som den i gravhaven i Jerusalem i dag. Her smuldrer påskemantikken bort, men så er der måske også mulighed for at fornemme påskens gode nyheder fra livets Gud: Jesu sejr over synden, døden, dommen og fortabelsen.

At få lov til at gå ind i en grav, som kunne være Jesu grav, er i det mindste en levende illustration til det, som påskevangeliet fortæller: at den korsfæstede Jesus gik ud af graven, den begivenhed, som ingen så, men som troen fastholder som sandt og ikke kan leve uden.

Vantroen og troen er enige om, at kal-

de Jesus for den korsfæstede. Vantroen siger, at den korsfæstede er død. Troen siger, at den korsfæstede var død.

Vantroen og troen er enige om at kalde Jesu opstandelse for det utrolige. Derfor tror vantroen ikke. Troen bekender derimod: Vi har fået troen på det utrolige skænket.

Den korsfæstede og opstandne er ikke her, siger engelen til kvinderne ved graven. At de sammen med disciplene mente, at det var slut med Jesus, vidner deres handlinger og tale om. Efter den lange fredag var der gået en lige så lang lørdag, sabbaten. Først herefter var det muligt for kvinderne at gøre det færdigt, som de mente skulle gøres færdigt for deres færdige mester. De kom for at give ham den sidste æresbevisning og ordne hans lig.

Men den korsfæstede var på det tidspunkt, hvor solen var stået op, blevet til den opstandne.

Og det giver livet perspektiver.

Ser vi på den lange fredag uden at se den i opstandelsens lys, ser vi blot mørke og død. Og med lidt anstrengelse kan vi måske øjne heltemod i døden hos en mand, som kæmpede for alt det han havde kært, og døde, da det gjaldt. Men det er ikke blot at rationere glæden fra glædens Gud, men at tilintetgøre den. For hvad hjælper det os, når døden er lige rundt om hjørnet — for os selv eller en af dem, vi har kær? Eller der, hvor døden allerede lige har været og efterladt sine væmmelige mærker?

Og på den anden side: En påskedag uden en langfredag giver en ualvorlig glæde. Da er den pris, som Jesus betalte med sit eget liv for at redde en fortabt menneskehed, tilsidesat.

Men set sammen er begivenhederne på den lange fredag og påskemorgenens sjælen i det kristne evangelium. En gang for alle er Jesus blevet ofret. En gang for alle er han opstået. Følgerne heraf er lange som evigheden selv og angår os.

Som dem, der ved Helligånden er kommet til tro på den korsfæstede og

opstandne Jesus, skal vi nemlig se ham som han er. Engang. Det er opstandelseshåbet, som ingen væmmelig død kan bryde.

Og til dem, der nu tror på den korsfæstede og opstandne Jesus, kommer han selv. Og lever livet med dem. Det er livet i opstandelsens lys. Aldrig at være alene. Det gælder også den, som døden ellers har taget alle og alt fra.

Kvinderne ved graven fik løftet om, at Jesus ville gense sine disciple i Galilæa, og til dem hørte Peter stadigvæk, han med de store ord om Jesus, men som alligevel fornægtede ham så groft, da det kom til stykket.

Det er opstandelsens tryghed, at Jesus også i dag kommer til os, der er kommet i klemme med store ord om ham, men alligevel gennem vore ord og liv fornægter opstandelsens kraft. Den opstandne har stadig guddommelig medlidenhed.

Og han, som selv døde og opstod, skal en gang gå ind i vore grave, og kalde de hensmuldrede ben til live. Eller samle den aske sammen, som er spredt ud på havene. Nogle gange af nød, andre gange for hånligt at gøre det sværere for livets Gud at finde en — hvis og engang ...

Men inden da, inden han kommer til frelse for dem, der bier og biede på ham, oplever den troende i opstandelsens lys, at livet her er værd at leve..

Leve og dø for sig selv, gør den, der ikke er kommet til tro på det utrolige. Leve og dø for den korsfæstede og opstandne Herre gør den, der lever i troens vidunderlige utroighed. Han, der gik ud af graven og efterlod den tom, står selv som garant herfor.

Afslutningen for Jesus var begyndelsen til en ny tid. Derfor kunne også den kendte tyske teolog Bonhoeffer, da han blev hentet fra sin celle i koncentrationslejren og ført ind i døden, sige: »Dette er afslutningen. For mig er det begyndelsen til livet.«

Det sagde en, der ikke havde flygtet fra livet, mens han levede. Opstandelsestroen giver også livet nu et mærkbart fortegn.

Af Kai
Kjær-Hansen

Før søndagen

Den fraværendes nærvær

Fjerde søndag efter påske

Johannes kap. 16 vers
5-15:

Nu går jeg hen til ham, som har sendt mig, og ingen af jer spørger mig: Hvor går du hen? Men fordi jeg har talt dette til jer, har sorgen fyldt jeres hjer-

te. Dog, jeg siger jer sandheden: Det er gavnligt for jer, at jeg går bort. This hvis jeg ikke går bort, kommer Talsmanden ikke til jer, men når jeg går herfra, så vil jeg sende ham til jer. Og når han kommer, skal han overbevise verden om synd og om retfærdighed og om

dom, om synd: at de ikke tror på mig, om retfærdighed: at jeg går til Faderen, og I ser mig ikke længere, om dom: at denne verdens fyrste er dømt. Jeg har endnu meget at sige jer, men I kan ikke bære det nu. Men når han, sandhedens Ånd, kommer, skal han vejlede jer til hele

sandheden, thi han skal ikke tale af sig selv, men alt, hvad han hører, skal han tale, og det, der kommer, skal han forkynde jer. Han skal herliggøre mig, thi han skal tage af mit og forkynde jer det. Alt, hvad Faderen har, er mit, derfor sagde jeg, at han skal tage af mit og forkynde jer det.

Det var jo ikke første gang, Jesus den sidste aften, han var sammen med sine disciple, talte om sin egen død. Men hans tale om sin død blev ikke noget positivt for dem før efter det hele var overstået og Helligånden kommet.

Først siden så disciplene de positive konsekvenser af hans død. Men endnu mens han er iblandt dem, giver han dem i sit testamente nogle forjættelser, som ikke straks tager deres lamme bort, knuget som de er af sorg over at skulle miste ham, de havde sat deres liv på spil over for.

De, der skal leve videre, er lammet og knuget. Han, som skal dø, må trøste og pege på de mægtige perspektiver i hans fravær.

For selv om han er fraværende er han sine disciple til alle tider nærværende ved Helligånden, »talsmanden«, som er trøsteren og hjælperen.

Ja, netop som den fraværende kan han blive alle mennesker på alle steder lige nærværende.

Kun i tjeneste for denne pointe giver det mening at tale om, at Helligånden overgår Jesus. I sin person var Jesus jo begrænset. I sit liv på jorden var han kun på et geografisk sted af gangen. Af den grund var det begrænset, hvem og hvor mange han kunne møde.

Men anderledes bliver det, når Jesu testamente sættes i kraft og Helligånden virker. Og dette testamente lover kort og godt, at den fraværende Jesus intet sted er mig mere nærværende, end netop der, hvor jeg er.

Han er på et og samme tidspunkt så nær, som man kan være, hos alle sine grædende og alle sine leende, som samles i hans navn. Han bærer lovsangen, bekendelsen og bønnerne oppe, hvad enten de lyder i mere prangende kirkebygninger under vore himmelstrøg eller i jungelandsbyernes faldefærdige kirkehytter. Han er der i dåben, nadveren og prædiken, når de få eller mange samles. Og den ensom-

me, der som død for de mange, glemmer han heller ikke, når han eller hun hvisker på ham i sin ensomhed.

Jovist! Der er mægtige perspektiver forbundet med, at Jesus skulle blive den fraværende. For netop da kunne han blive os alle lige nærværende. Og dermed spare os fra de rejseudgifter, som det er forbundet med at skulle møde ham på hans helligsteder mange tusinde kilometer fra os og endnu flere tusinde kilometer fra mange andre.

Skønt han også er på de steder i Israel, er han nu ikke mere der, end han er på de steder, hvor vi er. Det er evangeliet i hans testamente.

At Helligånden er den fraværende Jesus, som er nærværende, betyder, at Helligånden og Jesus ikke kan spilles ud mod hinanden. Og hvis det alligevel sker, og der opstår et konkurrenceforhold mellem Helligånden og Jesus eller mellem Helligåndens aktualisering og Jesu ord, så er det os, der har kludret i det.

Når Helligånden vejleder til hele sandheden, gør han det nemlig ikke på tværs af Jesu ord, men med basis i åbenbaringsordet.

Jesus har i det mindste gjort sit til at understrege dette. Talsmanden taler ikke af sig selv. Han må selv høre, hvad Jesus siger. Han herliggør Jesus, ja, han tager af det, som hører Jesus til, og forkynnder så og aktualiserer.

I tre punkter opsummeres Talsmandens gerning.

Han skal overbevise om syndernes synd, vantroen. Denne vantro præciseres som ikke at tro på Jesus. De større og mindre fejlgreb kan vi ved fælles hjælp og en portion god vilje selv få styr på. Men at nå til erkendelse af, at grundsynden og grundskaden hos os er vores manglende tro på Jesus, ja, det må der Helligånd til.

Og det er synd for mennesker, dersom de ikke lader Helligånden vise sig den-

ne synd. For det er jo kun den, der har Sønnen, der har livet. Og den der ikke tror Sønnen — men bliver i sin synd — har ikke livet.

Og Helligånden skal overbevise om retfærdighed. Det er ikke helt let at udrede, hvad der ligger heri. Men den retfærdighed, der tales om, ses i forhold til, at Jesus går til Faderen og vel at mærke: bliver modtaget af Faderen.

At Gud modtager Jesus, er vel Guds blå stempel på, at Jesus i liv og død gjorde, hvad der var ret. Skønt han blev anklaget som troldmand og gudsbespøtter, viser Helligånden, at Jesus havde retten på sin side. For ellers ville han ikke nu være hos Faderen.

Og endelig skal Helligånden overbevise om dom: »at denne verdens fyrste er dømt«. Da Jesus blev klynget op som en forbyder, og denne verdens fyrste synes at kunne triumfere over dette, skal det ikke mindre end Helligånd til at vise, at i Jesu nederlag fik denne verdens fyrste sit dødsstød.

Kun Helligånden kan overbevise om, at netop i sin død og opstandelse triumferede Jesus over død og Satan.

Paulus er vel inde på en nærbeslægtet tanke, når han taler om, at hvis »denne verdens herskere« havde kendt Guds visdom, »ville de ikke have korsfæstet herlighedens Herre« (1. Kor. 2,8).

Vantroen har til alle tider hæftet sig ved nederlaget. Fra oldkirkens dage findes en illustration hvor en ikke-kristen gør nar af en kristen. Man ser den korsfæstede afbilledet — og med et æselhoved. Illustrationen er påført ordene: »Alexamenos tilbeder sin Gud«.

Latterligt, ja, at tilbede en korsfæstet mand. Men i det nederlag vandt han over døden og er nu hos Faderen. Der er han på forskellig måde nu aktiv. Den fraværende melder nemlig ikke afbud, når han ønsker at have ham som den nærværende ved Helligånden.

Af Kai
Kjær-Hansen

Før søndagen

Trinitatis søndag

Den religiøse elite

Johannes kap. 3 vers 1-15: Det var blandt farisæerne en mand, som hed Nikodemus, en af jødernes rådshefter. Han kom til Jesus om natten og sagde til ham: »Rabbi! vi ved, at du er en lærer, som er kommen fra Gud, thi ingen kan gøre de tegn, som du gør, uden Gud er med ham, « Jesus svarede og sagde til ham: »Sandelig, sandelig siger jeg dig, ingen kan se Guds rige, hvis han ikke bliver født på ny.« Ni-

kode mus siger til ham: »Hvorledes kan et menneske fødes, når det er gammelt? Det kan da ikke for anden gang komme ind i sin moders liv og fødes?« Jesus svarede: »Sandelig, sandelig siger jeg dig, ingen kan komme ind i Guds rige, hvis han ikke bliver født af vand og Ånd. Hvad der er født af kødet, er kød, og hvad der er født af Ånden, er Ånd.

Du må ikke undre dig over,

at jeg sagde til dig: I må fødes på ny. Vinden blæser, hvorhen den vil, og du hører dens susen, men du ved ikke, hvorfra den kommer, og hvor den farer hen: sådan er det med enhver, som er født af Ånden.« Nikodemus svarede og sagde til ham:

»Hvordan kan dette ske?« Jesus svarede og sagde til ham: »Er du lærer i Israel og forstår ikke dette? Sandelig, sandelig siger jeg dig,

vi taler om det, vi ved, og vidner om det, vi har set, og I tager ikke imod vort vidnesbyrd. Hvis I ikke tror, når jeg taler til jer om de himmelske? Ingen er steget op til Himmelen undtagen han, som steg ned fra Himmelen, Menneskesønnen, som er i Himmelen. Og ligesom Moses ophøjede slangen i ørkenen, sådan må Menneskesønnen ophøjes, for at enhver, som tror, skal have evigt liv i ham«.

Hvis det var af frygt for de religiøse kollegaers dom, at Nikodemus kom til Jesus »om natten«, så er det dog bedre at komme sådan end slet ikke at komme til Jesus. For et møde med Jesus indebærer den risiko, at Jesus vinder over en!

Mødet mellem Jesus og Nikodemus synes da heller ikke at have været uden resultater. Senere i Johannes-evangeliet tager han Jesus i forsvar over for sine kollegaer (7.50). Og sammen med Josef af Arimatæa lægger han Jesus i graven (19.39). Og brugte en hel del penge på Jesus ved den lejlighed. Noget sådant gør man vel kun, dersom man har stor hengivenhed for en død mand eller en meget løssluppen.

Det sidste kan man se bort fra. Som medlem af jødernes religiøse råd og tillige som from farisæer, har Nikodemus tilhørt den religiøse elite. Samtidig var han teolog eller skriftklog. Så det at skeje ud, må man regne med, han har overladt til andre.

Og dog. På ét punkt skejer han ud ved selv at tage initiativet til et møde med Jesus. Og det er vel at mærke et møde, hvor han ikke vil konfrontation, men vel sagtens information.

Hvad Nikodemus egentlig ville spørge Jesus efter, kan vi kun gætte os til på den efterfølgende samtale. Han får kun gjort sine indledende bemærkninger færdig, før Jesus begynder at styre samtalen.

Men de indledende bemærkninger er såmænd sigende nok. Nikodemus anerkender, at Gud er med Jesus. Det gør han med henvisning til de tegn, Jesus har gjort. Alene var han jo ikke om at have hørt eller set, hvad Jesus gjorde. Men nogle af hans kolleger havde dog en anden løsning herpå, den nemlig, at Jesus stod i ledtog med den Onde selv.

Enhver anden end netop Jesus ville vel falde for fristelsen til at indgå en alliance med en repræsentant for de religiøse ledere. For mange af den slags, som ikke ville konfrontation, var der

jo ikke. Snarere tværtimod. Men Jesus er ikke af den slags, som indgår taktiske alliancer på de andres vilkår.

Hos Jesus er der ingen leflen for lærdommen eller den religiøse alvor og målrettedhed, som Nikodemus stod som repræsentant for.

Men samtidig viser han samme kærlighed mod en fra det gode selskab, som han viste mod toldere og syndere. En repræsentant fra det gode selskab, som Nikodemus var det, er også et menneske. Og Jesus er jo kommet for at frelse mennesker, uanset hvilken gradsforskel der er på dem.

Som farisæer af religiøs observans, var Nikodemus et dresseret menneske. På det menneskelige plan er det ikke altid så galt, at man er dresseret. Men lige så lidt som en dresseret abe, klædt på som et menneske og dresseret til at agere som et menneske, bliver et menneske, ligeså lidt er et dresseret religiøst menneske et Guds barn.

Spørgsmålet om, hvordan man bliver et guds barn eller en kristen, er det, som Jesus både rejser og selv besvarer. Til Nikodemus' store forbavelse.

For at »se Guds rige« eller »komme ind i Guds rige« må der en ny fødsel til. Det gælder alle mennesker, og dermed også den religiøse elite. Hermed viser Jesus ikke blot, at det er nødvendigt, at der sker noget helt nyt, men også, at det er umuligt for mennesker at oprette et levende samfund med Gud på egne betingelser.

Ingen kan jo føde sig selv. Derfor rammer selve betegnelsen »født på ny« da også Nikodemus. Og enhver til andre tider, der ligner ham. Og han er ikke ene med sin forbavelse over Jesu påstand.

Den nye fødsel eller genfødslen sker ved vand og Ånd — fortsætter Jesus. Den nye fødsel sker ved dåben, Ånden og Ordet. Et troens mysterium er det jo, at Gud ved dåben gør os til sine børn.

Med ordet og Ånden er vandet »badet til genfødsel«, som Paulus skriver til

Titus (3,5). Uden ordet er vandet vasekvand og intet andet, som Grundtvig kunne formulere det.

Selv om evangeliet i dåben vel ikke kan betones nok, er det imidlertid en kendt og bedrøvelig sag, at mange efter den nye fødsel slumrer ind i en åndelig død.

Til sådanne må der lyde et kald til omvendelse. Og om den nye fødsel i dåben alene er Guds værk, er den sande omvendelse det også. Så også og ikke mindst i denne sammenhæng, har Jesu ord til Nikodemus adresse også til en kirke med mange barnedøbte, som er vokset ud af troens livssamfund med Jesus. Og som af en eller anden grund ikke har set, at den Jesus, til hvis navn de er døbt, er han, som for deres skyld blev »ophøjet«. Først på korset, så i opstandelsen og nu i himmelen.

Egentlig er det jo dristigt at tale om Jesu død som en »ophøjelse«. Men det er nu et karakteristisk træk i Johannes-evangeliet, hvor Jesu er død, opstandelse og nuværende virksomhed i himmelen ses i Et perspektiv.

For Israels folk i sin tid var det deres sidste chance for frelse, at se op på kobberslangen.

For alle, som vil blive ved med at være det de er, »født på ny«, er der frelse ved at se på Jesus.

I det er der liv. Og i det vedvarende blik bevares livet. Både for dem, der er født som religiøse eller mangler de religiøse antenner.

Når alt kommer til alt, er det nemlig slet ikke det, sagen står og falder med. Men om man vil lade Gud handle med en på hans præmisser.

I mødet med Nikodemus viste Jesus, at han også er de små synderes ven. Så er der også håb for dem. Andre steder viser han, at han er de store synderes ven.

Han kom for at frelse mennesker, der vil se på ham. Og så leve det nye liv, som den nye skabning er kaldet til at leve. Men det er noget helt andet end at være som en dresseret abe eller et dresseret religiøst menneske.

Af Kai
Kjær-Hansen

Før søndagen

Med-lidenhed og med-dømte

Fjerde søndag efter trinitatis

Lukas kap. 6 vers 36:42:

»Vær barmhjertige, ligesom jeres Fader er barmhjertig. Døm ikke, så skal I ikke dømmes, fordøm ikke, så skal I ikke fordømmes, tilgiv, så skal I få til-

givelse, giv, så skal der gives jer. Et godt, presset, rystet, topfuldt mål skal de give i jeres skød, thi det mål, I måler med, med det skal I selv få tilmålt igen«. Han sagde også til dem med en lignelse: »Kan en blind vel lede en blind? vil de ik-

ke begge falde i grøften? En discipel står ikke over sin mester, men enhver, som er udlært, skal være som sin mester. Hvorfor ser du splinten i din broders øje, men bjælken i dit eget øje lægger du ikke mærke til? Hvor kan du

sige til din broder: Broder, lad mig tage splinten ud, som er i dit øje, du, som ikke ser bjælken i dit eget øje? Hykler! tag først bjælken ud af dit eget øje, så kan du se klart til at tage splinten ud, som er i din broders øje«.

Alle ligner vi i hinanden i, at vi er hurtige til at fordømme i situationer, hvor vi hellere skulle lytte og forstå og derefter tage bestik heraf. Dette gælder både kristne og ikke-kristne, troende og vantroende.

Hvad angår den ikke-troendes forømmelse af kristne og kirken, så er det ikke den, Jesus peger på her. Men det er disciplene — og dermed os kristne — Jesus sigter til.

Hans advarsel er ikke til at tage fejl af: Gud viser sin medlidenhed mod jer og ødsler med sin tilgivelse. Derfor skal I, som har mødt denne ødselighed, ikke være smålige med jeres tilgivelse. Og er I smålige med at tilgive andre, så fordømmer I jer selv!

Dødsdommen over de andre kan altså gå hen og blive til dødsdommen over os selv.

Nu behøver man imidlertid ikke at lede længe i evangelierne for at finde ud af, at Jesus selv dømmes. Er det i øvrigt ikke netop det, han selv gør her, hvor han ikke blot bedømmer, men faktisk fordømmer dem, der nok vil tage imod hans tilgivelse, men ikke selv vil give den videre?

I hvert fald får man et meget amputeret billede af evangeliernes Jesus, dersom man ikke medtager hans advarsler, veråb og dom over al synd og ondskab og rådsenskab, som udgår fra menneskers hjertes. Og som kun altfor tydeligt har sat sit præg på vort menneskeliv.

Da Jesus ikke argumenterer imod sig selv, må der derfor både være en dom, der fører død med sig, og også en dom, der fører livet med sig.

Når Jesus talte domsord, havde de altid et positivt sigte.

Han kom jo, som han siger et andet sted, ikke for at dømme verden, men for at frelse den. Og på mange måder viste han, at selv når hans tale blev opfattet som hård, var den båret oppe af den guddommelige medlidenhed med den lidende verden.

Anderledes er det som regel med os.

Vel har det aldrig været Jesu mening, at fritage os fra at bedømme ånderne, eller bedømme, hvad mennesker siger om ham. Fritager vi os selv fra dette, kan det også føre død og dom med sig.

Men i den troendes forhold til Gud og sin næste, lyder opfordringen: Begynd med dig selv! Og bliv aldrig færdig med dig selv! Du havde brug for Guds medlidenhed i går, og du har det ikke mindre i dag!

Sagen er jo i al sin enkelthed, at den, som for sin egen del er færdig med at tigge om syndernes forladelse, er færdig som kristen. Dette medfører også nogle skæbnesvangre konsekvenser for dem, som endnu ikke er begyndt herpå.

Når de får øjnene op for sådanne »færdige« kristne, gør de sig for deres eget vedkommende hurtigt færdig med alt, hvad der har med Kristus-tro at gøre.

I det tilfælde har den »færdige« kristne været en blind vejleder for en menneske-brøder. Begge er de i grøften. Og i den grøft er vi også, dersom det skulle lykkes os at vinde et par tilhængere, som tiltrækkes af vores hyl om alle de andres fejl og forsyndelser. At være med i hylekoret over verdens elendighed gør en heller ikke til en kristen, hvis man på denne måde fritager sig for sit eget ansvar og sin egen skyld i, at verden er, som den er. Og dermed også har gjort sig færdig med at leve i den tilgivelse, som Gud på en vidunderlig måde skænker for Jesu skyld.

Har man hørt — og hører man alle sine livs dage — dommen over sig selv, ja, da bliver det ikke blot til liv for en selv. Men det kan da også få afgørende betydning for »broderen« med splinten i sit øje.

For når han selv altid har brug for Guds medlidenhed og tilgivelse, sætter dette sit eget præg på mødet med menneskebroderen.

Han han eller hun forsyndet sig, har

jeg det også. Og begynder en af parterne at graduerer synden, er det nok at vide, at for Gud er synd synd. Og i øvrigt har Paulus taget patent på at være den største af alle syndere! Og om ham véd vi jo, at Gud viste medlidenhed og frelste ham. Samme Paulus siger forøvrigt, at når vi møder mennesker, der »overraskes af en synd«, så skal vi sætte sådanne til rette »med sagtmodig ånd«. (Gal 6,1).

Noget sådant kan vel kun det menneske gøre, som selv kender til at blive overrasket, men også véd, hvor man skal gå hen, når det sker.

For når man dømmes sig selv, men af Gud bedømt som en frelst synder for Jesu skyld, kan man med ægte medlidenhed tage en menneske-brøder ved hånden og sige: Lad os nu sammen gå til Jesus, som ikke fordømmer syndere, fordi Gud en gang lod sin dom over synden ramme ham, og så hos ham høre ord som gør dømte syndere glade. Og skænker os syn for Guds ubegribelige medlidenhed med os. Og som tager imod os, uanset hvor mange splinter eller bjælker der har blændet vore øjne.

Uden medlidenhed med med-dømte skal vi ikke regne med, at vore medmennesker med bjælkerne og splinterne i øjet øjner muligheden for, at livets Gud har det bedste til dem.

Den pjattede medlidenhed, som man klarer med et fingerknips, er der her ikke tale om. Den Jesus, som en gang har vist sin medlidenhed og nu stadig lider med, er den som kan give os en ægte medlidenhed med med-dømte, som gør indtryk, fordi den er af Gud.

Der bliver nemlig ikke kun glæde i himmelen, når en synder omvender sig. Men glæden er også stor, når en kristen ikke er færdig med at tigge og takke for syndernes tilgivelse. Og tager en med-dømt i hånden, så de kan tigge og takke sammen.

Af Kai
Kjær-Hansen

Før søndagen

Gud, jeg forstår dig ikke, men jeg stoler på dig

Tolvte søndag efter trinitatis

Markus kap. 7 vers 31-37:
Og da (Jesus) gik bort igen
fra egnene omkring Tyrus,
kom han over Sidon midt
igennem Dekapolis' egne til
Galilæas sø. Og de kom-
mer til ham med en døv,
som også vanskeligt kunne

tale, og beder ham om at
lægge sin hånd på ham. Og
han tog ham til side, bort
fra skaren, og stak sine
fingre i hans øren, spyttede
på dem og rørte ved hans
tunge, så op mod Himme-
len, sukkede og sagde til

ham: »Effata!« det bety-
der: luk dig op! Da åbne-
des hans øren, og straks lø-
stes det, der bandt hans
tunge, og han talte tyde-
ligt. Og Jesus forbød dem
at sige det til nogen. Men
jo mere han forbød dem

det, des ivrigere forkyndte
de det. Og de blev over al
måde slået af forundring
og sagde: »Han har gjort
alle ting vel. Han får både
de døve til at høre og de
stumme til at tale«.

Alle kender vist til, at et enkelt ord fra en større sammenhæng hænger ved samtidig med, at andre ord glemmes.

Sådan er det med det lille ord »Effata«, som har brændt sig ind i dem, der var med Jesus, da han lukkede de døde øren op, så manden igen kunne tale tydeligt og klart.

Et magisk ord er det ikke. Tværtimod er det et ganske almindeligt ord på aramaisk. Men dette lille og almindelige »luk op« bliver på Jesu læber til det kraftfyldte og guddommelige ord, som skaber nye øren og en ny tunge.

Dette guddommelige »Luk op« er ledsaget af bøn — Jesus ser op mod Himmelen — og af en sukken eller en stønnen. Her såvel som andre steder, hvor Jesus møder noget, der strider imod Guds oprindelige skaberorden, sukker eller stønner han sammen med de lidende.

For Jesus — men også for os som kristne — gives der situationer, hvor et højstømt Halleluja er upassende.

Netop fordi al vor nød i dybeste forstand også er hans sag, lider han med denne mand, beder for ham, sukker sammen med ham og udtaler på Guds vegne nogle almindelige ord, som alligevel gør underværker. Fordi Gud står bag dem.

Og så er manden, befriet fra sin lidelse, sat fri til at bruge sine øren og sin tunge til at høre, hvad Gud ellers har at sige og til at lovsynge himmelens og jordens skaber for alt godt.

Og lovsynge og prise Gud, også selv om tidligere med-lidende stadigvæk måtte slås med den lidelse, han var befriet fra.

Men så kan det da vel tænkes, at også denne helbredte mand senere har måttet bede, sukke og stønne sammen med tidligere lidelsesfæller. Og dermed for sit eget vedkommende under-

trykke et Halleluja, som ellers er født af Gud.

I mødet med lidelsen — med moderen, der lige har født et totalt misdannet menneske-barn — er vi alle sammen små. Og det bedste i den eller lignende situationer er at stønne med og bede, udøse for livets Gud alle ens tvivl om, han virkelig er livets Gud, klage sin nød for dermed at undgå at komme til at anklage Gud. Eller for den sags skyld: anklage sig selv, når den totale meningsløse lidelse har ramt en.

Og så regne med, at livets Gud stadigvæk kan hviske ord med trøst ind i ens hjerte. Og at han bliver ved med dette, så lang tid der er brug for det.

Svaret på, hvorfor Jesus kun hjalp nogle, men ikke alle syge, som han mødte, gives os ikke. Svaret på, hvorfor lidelsen rammer nogle ganske bestemte i dag, som indtil deres død må kæmpe med denne lidelse, gives der heller ikke.

At Jesus i denne beretning er fremstillet som den, der skaber nyt, genskaber det, som er i uorden, er tydeligt. Som Gud ved skabelsen skabte alt »såre godt«, sådan kan de, der bragte den døde til Jesus sige: »Han har gjort alle ting vel«.

Og alligevel er lidelsen der stadig — for de mange. Og ikke blot tunghøre, men også tungemme og talebesværede kan i sandhed prise Gud. Og i Guds øren er den lovsang, så sandt som den er skabt af ham selv, fuldt på højde med den lovsang, som toner frem fra dem med de rene stemmer. Og de rene stemmer gør ikke lovsang til lovsang for Gud, dersom sangen ikke er skabt af Gud.

Når Jesus i anden forbindelse siger, at der er beredt ham lovsang af »spædes og diendes mund« (Math. 21,16), er det vanskeligt at godtage, at pointen i dagens tekst skulle være den, at kun

dem, der har øren, der fungerer, og tunger der dermed løses, kan synge ret for Herren.

Jesu undere er udtryk for det frembrydende Guds Rige. Det er ikke demonstrationsundere, men barmhjertighedsgerninger. Og de er tegn på, hvordan alt engang skal være, når Guds Rige definitivt kommer, og hvor Gud skaber en ny himmel og en ny jord.

Når den tid kommer, skal enhver tunge bekende til Gud Faders Ære: Jesus Kristus er Herre.

Denne bekendelse skal også tvinges frem hos dem, som gik igennem livet uden lidelse og også uden Gud.

Denne bekendelse skal tone frem hos dem, som allerede på denne jord havde fået lagt denne bekendelse ind på deres tunger.

De døde, blinde, spedalske og de andre syge, som Jesus gjorde raske, skal fortsætte lovsangen. Men i det store kor skal der også være mennesker, som var og blev ved med at være halte, blinde og misdannede på denne jord, men som Gud alligevel havde fået sagt det mægtige »Luk op« til, og hvor Jesus var disse menneskers Herre midt i nøden og den vedvarende lidelse.

Når alt kommer til stykket, er vi nemlig alle misdannede af synd. For at høre det og for igennem al lidelse med tungen at kunne bekende, at Jesus — alt til trods — alligevel er Herren, der har alle ting under kontrol, må Gud igennem sit ord lukke vore øren op. Når de er lukket op af Gud, lukkes munden ikke på vores klage i lidelsen, men derimod lukkes der af for anklagen mod livets Gud.

Og af Guds ubegribelige nåde når nogle derhen, at de midt i lidelsen kan sige: Gud jeg forstår dig ikke, men jeg stoler på dig!

Af Kai
Kjær-Hansen

Før søndagen

Nain-enkens og Guds enbårne søn

Sekstende søndag efter trinitatis

Lukas kap. 7 vers 11-17:

Det skete engang i tiden derefter, at Jesus gik til en by, som hed Nain, og hans disciple og en stor skare ledsagede ham. Men da han nærmede sig byens

port, se, da blev en død båret ud, en moders eneste søn, og hun var enke. Og en hel skare fra byen fulgte med hende. Da Herren så hende, ynkedes han inderligt over hende og sagde til hende: »Græd

ikke!« Og han gik hen og rørte ved båret, og de, som bar den, standsede. Da sagde han: »Unge mand, jeg siger dig: stå op!« Og den døde satte sig op og begyndte at tale, og han gav ham til hans

moder. Da blev alle grebet af frygt, og de priste Gud og sagde: »En stor profet er fremstået iblandt os, og Gud har besøgt sit folk.« Og det ord om ham kom ud overalt i Jødeland og i alle de omliggende egne.

Ikke blot nåede ordet om Jesus langt omkring i »Jødeland« på grund af opvækkelsen af Nain-enkens enbårne søn. Men det er også nået til os og har bud til os, fordi Jesus er, som han var. Hans medynk og hans ords kraft er ikke blevet mindre eller udtømt i årenes løb på grund af en overdreven brug. Fordi hans medynk og kraft udgår fra livets Gud, udtømmes de kilder ikke.

Isoleret er historien om Nain-enkens enbårne søn egentlig lige så lige-gyldig som alt andet, der hører forti-den til. Ser man den ikke i lyset af Guds enbårne søns død og opstandelse, er den nok smuk, men en egentlig kraft til at leve vort liv giver den ikke.

Vel siger den noget rigtigt om fællesskab, medfølelse og sammenhinanden-ved, når den væmmelige død på en brutal måde har revet et menneske bort. Sammenhold gør godt, når døden rammer, og ikke mindst når det rammer en kvinde, som først er gået mod graven med sin døde mand og nu går med sin døde søn, han, som var hendes eneste eller »enbårne« søn, og dermed hendes højt elskede.

Døden har en mærkelig evne til at føre mennesker sammen. Selv mennesker, som ikke vedkommer hinanden så meget i levende live, kan døde føre sammen. Gør du nemlig ikke andres død til dit problem, kommer du til at stå alene, når døden rammer dig eller dine. Tænk her man.

Evangeliet i beretningen om Nain-enkens søn ligger dog på et andet plan. Ligesom der da heller ikke er meget evangelium at hente i konstateringen af, at enken var heldig at få sin søn tilbage, fordi Gud var kommet på besøg i Jesu person netop den dag i Nain.

Beretningen om Nain-enkens enbårne søn er først og fremmest beretningen om Guds søn som dødens overmand.

Her som alle andre steder i Ny Testamente er det Jesus, som er i centrum. Hverken Nain-enken eller hendes enbårne søn prises lykkelige af de tilstedeværende, selv om de selvfølgelig har været det. Men det er Gud, der prises, fordi han i sin enbårne søn har besøgt sit folk.

At det er Jesus, blikket skal rettes imod, passer da også smukt til, at Nain-enken og hendes søn på en mærkelig måde glider ud af beretningen. Historien ender egentlig for tidlig. Ubesvarede forbliver vore nysgerrige spørgsmål om, hvordan denne begivenhed prægede moderen og hendes søn. Det kunne ellers have været interessant at høre om. For slet ikke at tale om, hvordan sønnens forhold var blevet til den død, som Jesus havde udsat et stykke tid. Alt sammen spørgsmål vi andre vel ville drøfte, dersom vi skulle beskrive noget lignende, men i givet fald så også med fare for, at vort blik gled bort fra Jesus — dødens overmand.

Beretningen om Nain-enken og hendes enbårne søn er ikke blot en god historie om en begravelse, som ikke blev til noget. Den dag. Men det er beretningen om Guds enbårne søn, som nu ikke blot nøjes med at komme på besøg, dersom den rigtige begravelsesdag vælges, men som kommer til enhver, »er med« enhver og er »iblandt« sit folk, selv når det går mod døden.

Han er med en — når døden er lige rundt om hjørnet. Er med — igennem den væmmelige død. Er med — når vi bærer vore døde. Er med — også hos den, som ikke kommer sig lige så let over tabet af den eneste, man virkelig havde kær, som de andre, der på begravelsesdagen nok gjorde døden til deres problem — for et par timer eller dage eller uger...

Den korsfæstede og opstandne ved om nogen noget om død og opstandelse. I mødet med hans »Græd ikke«

ligger ikke en opfordring til resignation over for døden. Når sådanne ord klinger hule på vore læber, når vi skal trøste et dødsmerket menneske, er de magtfulde på Jesus læber og kan blive til trøst, når vi peger på ham, som står bag ordene — dødens overmand.

Som Jesus på vej ind i Nain mødte gruppen med den stinkende døde på vej ud af Nain med et magtfuldt »stå op«, gør han noget tilsvarende til enkeltpersoner og sin troende menighed i dag, sådan som han også skal sige det til alle på den store dag, opstandelses morgen.

Det kan kalde håbet frem selv hos mennesker, som lever i mørke og dødens skygger.

Som den, der selv har gennemlevet dødens gru, sparer Jesus sin menighed for sødladne ord om at lære at visne glad. Derimod peger hele evangeliet om ham på, at døden har mistet sin brod, selv om den til det sidste forbliver en modbydelig fjende. Og evangeliet peger på den overmand, døden har fundet i Guds enbårne søn.

I det lys vover den kristne i troens kraft og lige op i dødens fjæs at sige: Døden er ikke det værste, der kan hænde én! Værre er det at gå glip af livet med livets Gud, her og nu samt på den anden side af død og grav, når Jesus igen har sagt sit magtfulde »stå op«.

Gud har nemlig stillet sig bag sin enbårne søn og givet ham at skænke evigt liv til dødsmerkede mennesker, til dem, der sidder i mørke og dødens skygger, så de kan få kraft til at leve livet med livets Gud.

Det liv er præget af håbet om, at som Guds enbårne søn kaldte Nain-enkens enbårne søn til live, vil han også gøre det med os. For han er dødens overmand, hvilket i tro erfares i dag, og som alle skal se opstandelsens morgen.

Af Kai
Kjær-Hansen

Før søndagen

Fest på kongens betingelser

Tyvende søndag efter trinitatis

Mattæus kap. 22 vers 1-14:

Og Jesus tog til orde og talte atter til dem i lignelser og sagde: »Med Himmeriget er det som med en konge, der gjorde sin søns bryllup. Og han sendte sine tjenere ud for at kalde indbudte til brylluppet, men de ville ikke komme. Og en gang til sendte han bud med andre tjenere og lod sige til de indbudte: Se,

jeg har beredt mit festmåltid, mine okser og fedekvæget er slagtet, og alt er rede, kom nu til brylluppet! Men de brød sig ikke om det og gik deres vej, den ene ud på sin mark, den anden til sin forretning, og de øvrige greb hans tjenere, mishandlede og dræbte dem. Da blev kongen vred og sendte sine hære ud og slog disse mordere ihjel og satte ild på

deres by. Derefter siger han til sine tjenere: Alt er rede til brylluppet, men de indbudte var ikke værdige til det. Gå derfor ud på vejkrydsene og indbyd alle, I træffer, til brylluppet! Og tjenerne gik ud på vejene og samlede alle dem, de traf på, både onde og gode, så bryllupssalen blev fuld af gæster. Da nu kongen gik ind for at hilse på gæsterne, fik han dér øje

på en, som ikke havde bryllupsklædning på. Og han spørger ham: Hvordan er du kommet herind, min ven, uden at have bryllupsklædning på? Men han tav. Så sagde kongen til tjenerne: Bind fødder og hænder på ham og kast ham ud i mørket udenfor, dér skal der være gråd og tænderskæren. Thi mange er kaldede, men få er udvalgte«.

Der er intet, som kan få Gud til at aflyse den planlagte fest for sin søn og for dem, der i troen på ham er blevet Guds børn og dermed medarvinger til det evige liv sammen med Jesus.

Skønt mange mennesker vægrer sig, undslår sig Guds indbydelse og har nok i deres egne fester uden ham — eller kun vil være med i Guds fest på egne betingelser — vil festen blive holdt. Der er nok af kræfter i og omkring os, som forsøger at stikke en kæp i hjulet for vor deltagelse i festen med Gud, både den kommende fest i hans herlighed og den forsmag af fest, som den troende oplever nu.

Men fest skal der nu en gang blive. Ingen magt får Gud til at aflyse den. Og der skal blive mange til hans fest.

Lignelsen om kongesønnens bryllup indeholder som flere andre af Jesu lignelser festmotivet. Alt til trods er det herligt at have lært livets Gud at kende nu — og festen engang overgår enhver beskrivelse.

Men denne lignelse indeholder som flere andre Jesus-lignelser i det mindste også en irriterende påstand: At der er nogle, som engang ikke skal være med til festen, men ende i et evigt mørke, hvor der er gråd og tænder-skæren.

Ikke fordi de ikke fik indbydelsen til festen i Himmeriget, men fordi de ikke ville tage imod den. Ikke fordi Gud ikke viste sin kærlighed til dem, men fordi de kunne undvære den.

Den mærkelige gæst, som Jesus titulerer som »min ven«, men som ikke har bryllupsklædningen på, er en af lignelsens urovækkere. Måske ikke så meget over for dem, som allerede kender til og slås med anfægtelser i deres trosliv, men mere for dem af os, som mener at have vores på det tørre med Gud.

Hvor vanskeligt det end kan være at forklare denne mærkelige gæsts fremtræden på arenaen, er han et me-

mento om, at man kan stå meget nær ved alt det, der har med Kristus-tro at gøre og alligevel gå glip af det evige liv. Og at man kan være døbt og engageret i en kristen aktivitet og alligevel gå fortabt, dersom man forsøger at mænge sig i den himmelske fars bryllupsfestligheder uden at lade sig iføre den bryllupsdragt, som han giver.

Den himmelske far har nemlig et helt arsenal af bryllupsklædninger, som han rundhåndet deler ud til dem, der tager imod indbydelsen. Men han fordrer så også, at man ifører sig dem. Heller ikke på det punkt er han til at diskutere med.

Himmerigets konge og Jesu Kristi far favoriserer ingen. Han er god mod onde og utaknemmelige og deres ondskab er ingen hindring for, at han i Jesu giver dem indbydelsen til den messianske fest. På tilsvarende måde er han god mod de gode, fordi ingen over for ham er så god, at det kvalificerer dem som selvskrevne gæster. Også de »små« syndere har brug for en indbydelse.

Den himmelske far er således ødsel nok med sin indbydelse. Det tragiske er blot, at mennesker ødsler den bort. Og bliver så vist bort.

For kristne, som ikke går i rette med den himmelske konge, fordi han har bestemt festens regler, og som derfor også regner med fortabelsens skrækindgydende risiko, er der nok at se til. Og der er også nok af mennesker at række kongens indbydelse videre til. Men når evangeliet om syndernes forladelse og indbydelsen til livet med Jesus rækkes videre til andre mennesker, minder den mærkelige gæst i lignelsen os om, at man kan have så travlt med at fortælle andre om deres behov for tilgivelse, at man selv glemmer at modtage den for egen del.

Og kristne som har svært ved at få det til at stemme, at kærlighedens

Gud engang vil støde nogle ud i mørket, bliver gennem denne lignelse mindet om ikke at amputere det billede af Abraham, Isak og Jakobs Gud, Jesu Kristi far, som Jesus selv har givet os.

Ønsket om, at kærlighedens Gud alligevel til sidst lod alle komme med til sins søns bryllup, kender vi vel alle til. Men om man kan lide det eller ej, siger Jesus-lignelsen noget andet. I givet fald bliver ikke blot denne lignelse meningsløs. Men det bliver også så mange andre ord i evangelierne som i Ny Testamente i øvrigt. I sidste instans gør man i givet fald Jesu død og opstandelse til en lille, ubetydelig sag.

Men at Gud offer sin søn er i det frelseshistoriske drama ikke en lille sag eller en parentes. Evangeliet er jo, at den himmelske far ofrede så meget for at så mange, ja, alle, som hører og tager imod indbydelsen, skal have livet i hans søns navn.

Kærlighedens apostel Johannes siger det uden omsvøb: »Den, som har Sønnen, har livet, den, som ikke har Guds Søn, har ikke livet«. (1. Joh. 4,12).

At undlade at sige det sidste er enormt kærlighedsløst. Gør man det alligevel — og gør det i kærlighedens navn — er der al mulig grund til at stille det fundamentale spørgsmål om, hvad meningen med Jesu død og opstandelse så var.

De gode nyheder i denne lignelse er, at Gud ikke er smålig med sin indbydelse. Han vil fest. Og han vil, at de gæster, som engang skal feste sammen med hans søn allerede nu kender hinanden. Derfor inkluderer indbydelsen til hans søns bryllup også en indbydelse til gudstjeneste og et kristent fællesskab, hvor en forsmag af Himmeriget gives til dem, som ikke vil nøjes med at holde fest uden Gud.

Kommer vi med til festen engang, er det Guds skyld. Kastes vi engang ud i mørket, er det vores egen skyld.

Af Kai
Kjær-Hansen

Før søndagen

Med kristne øjne - ikke »koøjne«

Fire og tyvende søndag efter trinitatis

Mattæus kap. 9 vers 18-26:

Medens (Jesus) talte til dem derom, se, da kom der en synagogeforstander og kastede sig ned for ham og sagde: »Min datter er lige nu død, men kom og læg din hånd på hende, så bliver hun levende igen.«

Da stod Jesus op og fulgte ham sammen med sine disciple. Og se, en kvinde, som havde haft svære blødninger i tolv år, nærmede sig bagfra og rørte ved kvasten på hans kappe, thi hun sagde ved sig selv: »Blot jeg rører ved hans kappe, bliver jeg

frelst.« Men Jesus vendte sig om, og da han så hende, sagde han: »Vær frimodig, datter, din tro har frelst dig.« Og fra samme time var kvinden frelst. Og da Jesus kom til synagogeforstanderens hus og så fløjtespillerne og folkeskaren, der larmede,

sagde han: »Gå bort herfra, thi pigen er ikke død, hun sover.« Og de lo ad ham. Men da folkeskaren var vist bort, gik han ind og tog hende ved hånden, og pigen rejste sig op. Og rygter derom kom ud i hele den del af landet.

Det er ikke de store ord, der her tages i brug, for at fortælle om to menneskers store tro. Ordene er jævne, men måske netop af den grund desto mere udfordrende. Hvilken tillid disse mennesker dog viser Jesus! Havde vi andre blot halvdelen af den...

Det er synagogeforstanderens og kvindens tro og tillid til Jesus, opmærksomheden skal fanges af. I mødet med død og sygdom kan Jesus nemlig godt kalde tilliden frem. Jesus vil have os til at se på sygdom og død med kristelige øjne, ikke med »køøjne« for nu at bruge et karskt udtryk af den 500-årige Luther.

Ganske vist spiller statisterne også en rolle, disse mere eller mindre professionelle sørgemusikanter og grædekoner, som udmærket kender forskel på død og søvn. Spillemandenes sørgemusik og grædekonerens tårer forvandles da også til latter, da Jesus hævder, at pigens død for ham kun er en søvn.

Egentlig er det vel meget forståeligt, at latteren breder sig. Men det at grine ad Jesus, kommer man ikke godt fra. Hverken den gang eller i dag. For grinet tager ikke højde for, at Jesus er dødens overmand.

Hvad der er blevet af grinet og latteren hos statisterne i dagens tekst, er ikke svært at gætte sig til efter at begravelsen var blevet aflyst. Men latteren kan jo møde den troende efterladte, som i dag tror, at den væmmelige død ikke er den definitive afslutning.

Stakkels verden, som bare har »køøjne« og siger, at det er virkelighedsflugt at regne med en opstandelsens morgen.

Statisterne regner ikke med Jesu magt og har ikke taget højde for faderens afmagt, den afmagt, som fører ham til at søge hjælp hos Jesus. Utrolige ting kan ske, når menneskers afmagt forvandles til tro på Jesu magt.

Med et lille prik på skulderen, et kærtegn på kinden eller et tryk på ar-

men, vækker vi vore børn af deres søvn. Mere skal der ikke til fra Jesu side for at opvække en død. Han tager pigens ved hånden, og hun rejser sig op.

Når Jesus har denne magt, og når han på opstandelsens morgen skal vække alle mennesker af døde, er der al mulig grund til at se på døden med kristelige øjne. Med Luthers så dristige ord til dagens tekst: Når du ser en kristen dø, så ser dine øjne et dødt menneske. Men sådanne »køøjne« skal du lukke i og så lukke de åndelige øjne op, som ser til ordet.

Og ser man på Kristus, så kan troen frimodigt sige i mødet med døden: Jeg ser ingen død, jeg fornemmer ingen død, for jeg har Kristus, siger Luther. Og han tilføjer i troens trods over for døden: det er dog kun et loppebid, som stikker, men skade mig på livet, det kan den dog ikke gøre.

Den frygtesløse tale over for døden får desto mere vægt, når man husker, at Luther i perioder af sit liv var truet på livet.

Så kæmper vi da som kristne af al kraft imod døden, denne sidste fjende. Men når den uundgåeligt kommer en gang, kan troen sige: Jeg har Kristus, så det værste er ikke at dø, men det værste er at gå glip af livet hos Gud, fordi man her i livet var uden tro på Jesus.

Lad så djævle myldre frem på jord, true og rase imod os. Mørkets drot har fået sin dom, da Krist til jorden kom.

...og tager de vort liv, gods, ære, barn og viv, lad fare i Guds navn, dem bringer det ej gavn, Guds rige vi beholder. (DDS 295)

Netop fordi den levende tro på Jesus ikke er en åndelig kraftpræstation, men en gave, som skænkes gratis, skal vi, der så ofte gribes af afmagt, ikke yde de sidste kræfter, der er i os for at tro.

Den, der i sin afmagt kommer til Jesus, tror, og den, der tror, møder ingen nød, som er uvedkommende for Jesus. Derfor er dagens evangelium — og evangeliet i det hele taget — en eneste stor indbydelse til at komme til Jesus. Ingen nød er så stor, at han ikke kan hjælpe.

Og i øvrigt spiller Jesus ikke fornærmet over for dem, som først søger ham som sidste udvej. Det er kvinden med blødningerne et enestående eksempel på. Ifølge Markus har hun konsulteret mange læger, brugt alle sine penge på det, men uden at hun er blevet hjulpet, det var snarere blevet værre med hendes 12 år gamle sygdom.

Hvor flosset hendes tro end har været i kanterne — hun kendte i hvert fald hverken betydningen af Jesu død og opstandelse eller trosbekendelsen — så ejer hun alligevel den frelsende tro. For hun kommer til Jesus i sin nød.

Med den tro stjæler hun sig til helbred hvilket hun dog ikke bebrejdes af Jesus for. Tværtimod hører hun af hans mund de vidunderlige ord: Vær frimodig, datter, din tro har frelst dig.

Ingen fornærmethed fra Jesu side, ingen bebrejdelser, ingen forkastelse. For den, der kommer til Jesus, tror.

Selv om der er nok af stemmer i og omkring os, som forsøger at bilde os ind, at vi først skal komme til Jesus, når vi har rene motiver, er Jesu modtagelse af alle, der om til ham, et demtelligt herpå.

Til de mennesker, der i alt for lang tid har undgået Jesus, og hvor det nu derfor synes at blive sværere og sværere at komme til ham, skønt nøden ikke er blevet mindre med årene, siger kvinden:

— Gør som mig. Det er nemlig bedre at komme til ham som den sidste udvej, end slet ikke at komme!